

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
MD 2004 Chișinău, str.M.Viteazul, № 2

22.12.2017

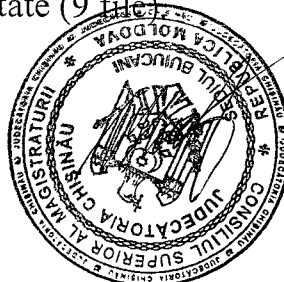
Curții Constituționale

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani, Vă trimite în adresa D-stră, copia încheierii nr.12-3-45697-03072017 (3-559/17) din 18 decembrie 2017 cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de reprezentantul lui Iacob Balaban, avocatul Mihail Blaban, pentru controlul constituționalității pct.25 din articolul III în partea ce ține de art.33 alin.(1) lit.c) și alin.(4¹) și din art.VIII alin.(3) din Legea nr.290 din 16.12.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la caz a Legii nr.156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, *în pricina civilă la cererea de chemare în instanța de contencios administrativ înaintată de Iacob Balaban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale Căușeni și Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova cu privire la anularea refuzurilor, obligarea recalculării pensiei, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, sesizare privind excepția de neconstituționalitate.*

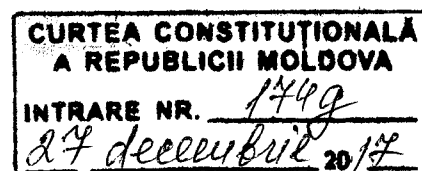
Anexe:

Copia încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 18 decembrie 2017 (2 file);
Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate (4 file);
Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (9 file)

Judecător al
Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani



Victoria Hadîrca



ÎN CHEIERE

18 decembrie 2017

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Victoria Hadîrca

Grefier

Gabriela Pocitari

examinînd în ședință publică cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate la examinarea cererii de chemare în instanța de contencios administrativ înaintată de Iacob Balaban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale Căușeni și Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova cu privire la anularea refuzurilor, obligarea recalculării pensiei,

CONSTATĂ:

1. La data de 20 iunie 2017, Iacob Balaban a depus cerere de chemare în instanța de contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale Căușeni și Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova cu privire la anularea refuzurilor, obligarea recalculării pensiei.
2. În cadrul ședinței de judecată din data de 13 octombrie 2017 reprezentantul lui Iacob Balaban, avocatul Mihail Blaban a înaintat o cerere prin care a solicitat emiterea unei încheieri privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru controlul neconstituționalității prevederilor pct.25 din articolul III în partea ce ține de art.33 alin.(1) lit.c) și alin.(4¹) și din art.VIII alin.(3) din Legea nr.290 din 16.12.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la caz a Legii nr.156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii. A indicat că Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă o astfel de sesizare anterior, însă după modificările noi Curtea asupra acestei prevederi legale nu s-a expus.
3. În ședința de judecată reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Elena Bodnariuc a solicitat respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.
4. În ședința de judecată celelalte părți nu s-au prezentat.
5. Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră oportun de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de reprezentantul lui Iacob Balaban, avocatul Mihail Blaban, reieșind din următoarele considerente.
6. În conformitate cu art.12¹ alin.(1) CPC dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.
7. În conformitate cu art.12¹ alin. (3) CPC, din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.

8. Conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu. Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.
9. Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
10. Drept urmare a celor justificate, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția a fost ridicată de către reprezentantul lui Iacob Balaban, avocatul Mihail Blaban, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de reprezentantul lui Iacob Balaban, avocatul Mihail Blaban.
11. În conformitate cu art. 260 alin. (1) lit.e) CPC, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.
12. În conformitate cu art. art.12¹, 260, 269-270, 423 alin.(2) CPC, instanța de judecată,

DISPUNE:

A ridica excepția de neconstituționalitate depusă de reprezentantul lui Iacob Balaban, avocatul Mihail Blaban, pentru controlul constituționalității pct.25 din articolul III în partea ce ține de art.33 alin.(1) lit.c) și alin.(4¹) și din art.VIII alin.(3) din Legea nr.290 din 16.12.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la caz a Legii nr.156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii.

A remite după competență Curții Constituționale sesizarea depusă de reprezentantul lui Iacob Balaban, avocatul Mihail Blaban, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în pricina civilă la cererea de chemare în instanța de contencios administrativ înaintată de Iacob Balaban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale Căușeni și Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova cu privire la anularea refuzurilor, obligarea recalculării pensiei.

Procesul în pricina civilă la cererea de chemare în instanța de contencios administrativ înaintată de Iacob Balaban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale Căușeni și Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova cu privire la anularea refuzurilor, obligarea recalculării pensiei, se suspendă pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, în partea ce ține de suspendarea procesului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău-Kadîișniucani.

Președintele ședinței, judecătorul

Copia corespunde originalului



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

Balaban Mihail.,
Mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 11, MD-2015;
Tel: 079016701;
mail:avocat.balaban@gmail.com.

1. Nume/DenumireBalaban..... 2. PrenumeMihail.....

3. Funcția: avocat;

4. Adresamun. Chișinău, str. N. Zelinski, 11, MD-2015;;

5. Tel./fax :079016701

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Prezenta sesizare are ca obiect de examinare *prevederile din art. VIII pct. 3 ale Legii nr. 290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care se stabilește că, punctul 25 din articolul III ale Legii nr. 290 din 16 decembrie 2016, în partea ce ține de articolul 33 alineatul (1) litera c) și alineatul (4¹) se aplică în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 1 ianuarie 2017.*

Articolul VIII al Legii nr. 290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative prevede:

Art. VIII. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2017.

(3) Punctul 25 din articolul III în partea ce ține de articolul 33 alineatul (1) litera c) și alineatul (4¹) se aplică în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 1 ianuarie 2017.

Legea RM nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii

Articolul 33. Reexaminarea drepturilor la pensie

(1) Reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul:

a)...; b)....;

c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă.

(4¹) Pensionarii care activează sau au activat în câmpul muncii după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă în condițiile prezentei legi pot solicita reexaminarea pensiei nu mai des decât o dată la doi ani, cu condiția că pensia calculată conform formulelor din anexe, părți integrante ale prezentei legi, este mai mare decât pensia aflată în plată.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ.

În fapt, Balaban Iacob este beneficiar al pensiei pentru limita de vîrstă de la data de 26.09.2008. Dat fiind faptul că, potrivit legislației internaționale și naționale realizare dreptului la pensie pentru limita de vîrstă pe baze generale nu este un impediment în valorificarea „dreptului la muncă” (art. 43 al Constituției RM) după stabișlirea pensiei, Dnul Iacob Balaban a continuat să activeze în calitate de cadru didactic în cadrul Liceului Teoretic”Grigore Grigoriu” din s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni, unde activează și până în prezent.

Fiind un contribuabil de bună credință pe toată perioada de activitate până și după stabilirea pensiei, a avut o atitudine corectă și respectuoasă față de lege, astfel achitând toate contribuțiile prevăzute de lege la sistemul public de asigurări sociale.

Urmare a faptului că, aportul D-lui Iacob Balaban, la formarea bugetului public de asigurări sociale a fost unul real și efectiv, prin achitarea cu regularitate a tuturor contribuțiilor de asigurări sociale, în data de 21.02.2017, a adresat o cerere către CTAS prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru limita de vîrstă solicitând a fi luate în calcul veniturile și stagiul de cotizare realizate după stabilirea pensiei.

În urma examinării cererii depuse, CTAS Căușeni, prin scrisoarea nr. 1 01/14-393 din 28.03.2017, refuză în recalcularea pensiei , făcând referire la art. 33 din Legea RM nr. 156 din 14.10.1998 precum și la Legea RM nr. 290 din 16.12.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care stipulează că, ***Punctul 25 din articolul III în partea ce ține de articolul 33 alineatul (1) litera c) și alineatul (4¹) se aplică în cazul pensiilor pentru limită de vîrstă stabilite începînd cu 1 ianuarie 2017.***

În urma faptului, către CNAS, a fost adresată o cerere prealabilă în ordinea contenciosului administrativ, privind contestarea refuzului din din 28.03.2017 cu privire la recalcularea pensiei.

În rezultatul examinării cererii prealabile, CNAS, prin scrisoarea nr. B-789/17 din 30.05.2017, a refuzat în acceptarea cererii prealabile, motiv care a și stat la baza înaintării cererii în judecată.

Astfel, în procedura Judecătoriei Chișinău sediu Buiucani, Judecător Hadîrcă V. se află cauza civilă nr. 3-599/2017, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iacob Balaban vs CNAS, cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru limita de vîrstă.

În motivarea acțiunii reclamantul a susținut că pe toată perioada de activitate a achitat contribuțiile de asigurări sociale, fapt care îl îndreptățește pe deplin de a beneficia de recalcularea pensiei în egală măsură cu alți beneficiari, iar prin prisma principiului egalității săi fie asigurat același tratament nediscriminatoriu în raport cu alți beneficiari de pensii.

Cît privește normele materiale privind dreptul la recalcularea pensiei cuprinse în ***Punctul 25 din articolul III în partea ce ține de articolul 33 alineatul (1) litera c) și alineatul (4¹) se aplică în cazul pensiilor pentru limită de vîrstă stabilite începînd cu 1 ianuarie 2017***, reclamantul, consideră că acestea vădit sunt în contradicție cu normele Constituționale ale R. M.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. În opinia noastră, prevederile legale cuprinse în *Punctul 25 din articolul III în partea ce ține de articolul 33 alineatul (1) litera c) și alineatul (4¹) se aplică în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 1 ianuarie 2017* sunt neconstituționale, care încalcă grav drepturile fundamentale ale reclamantului la proprietate, la un trai decent și la o protecție socială echitabilă și nediscriminatorie din partea statului, garantate de art. 47 coroborat cu art. 16, precum și art. 46 și art. 54 din Constituție.

Totodată, prevederile contestate prin prezenta sesizare încalcă grav angajamentele asumate de Republica Moldova prin ratificarea Declarației Universale a Drepturilor Omului din 10.12.1948 și Pactului Internațional privind drepturile sociale, economice și culturale din 1966.

Prin urmare, solicităm respectuos Onoratei Curți verificarea constituționalității acestor norme prin prisma art.art. 4, art. 7, art. 8 alin. (1), art. 16, art. 46, 47 și art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

LEGISLAȚIE PERTINENTĂ 1

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, M.O. nr. 1 din 12.08.1994.

Articolul 4

„Drepturile și libertățile omului”

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

„Constituția, Lege Supremă”

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8

„Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale”

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 15

„Universalitatea”

(3) „Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea. ”

Articolul 16

„Egalitatea”

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 46

„Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia”

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate. [...]

Articolul 47

„Dreptul la asistență și protecție socială”

(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notiței Explicative)

15. *A recunoaște neconstituțional art. VIII din Legea nr. 290 din 16.12.2016, ce prevede Punctul 25 din articolul III în partea ce ține de articolul 33 alineatul (1) litera c) și alineatul (4¹) se aplică în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 1 ianuarie 2017.*

VI - DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Nu sunt.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

- a) Legea nr. 290 din 16.12.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative;
- b) Extras din cont CNAS;
- c) Răspunsul CNAS nr. B-789/17;

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

- a) Legea nr. 290 din 16.12.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative;
- b) Extras din cont CNAS;
- c) Răspunsul CNAS nr. B-789/17;

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

- 9 -

(A se vedea capitolul VIII al Notîței Explicative)

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul

Chiriacușu pe Bebea

Data